

ומצוות ציונית דומה בענינה לרשימתה, שאדם עוזה בשעה יונסע לכנסות סחורה, והסוחר מעיין בה פעמים רבות, עד שמהליכת אייזו סחורה לכגנות. אבל בז'ז מועל בעת שיוודע ומכיר מיini הסוחרת, אבל אם איןנו מכיר מיini הסוחרת, אפילו אם יכית ברשותה כל היום כלו לא ידע מה לכנסות).

קרח

ו מדוע תנתנשו על קהל ד'. (ט"ז ג)
יש לך אדם שמקנא בחברתו על אשרו וטובו, בשבייל שעיננו צרה בשל אחרים. ויש מקנא לטובתו, כלומר רוצה הוא שגמ הוא יחי מאושר בחיים.

קרח ועדתו הבינו קנאתם למשה מפני צרות עין, והتورה פרסמתם לגנאי בשבייל זה "ומדוע תנתנשו על קהל ד", וכברש"ז שם, "הרבה יותר מדאי לקחתם לעצמכם גדולה". והנה קנאה כשהיא לעצמה היא אחת מהמדות המוגנות ביותר, שעל האדם להתרחק ממנה בתכליות הריחוק, וכמ"ש וركב עצמות קנאה, אבל אם המדה הזאת מתבטאת באופן הזה של קרח ועדתו, עוד היא גרוועה שבערתים, ובוא וראה מה עלתה להם א).

העינוי האנשיים החם תנקר לא נעללה. (ט"ז י"ד)

וברש"ז שם אפילו אתה שולח לנקר עינינו אם לא נעללה אליך לא נעללה. ע"ב. בא וראה עד היכן מגיעה אש המחלוקת, דתן ואבירם היו כ"כ שקוועים במחלוקת עד שלא השמייעו לאזנס מה שדיברו בפיהם.

מעשי למלך

התורה, שכ"כ נתאהבה התורה עליו עד שנעשית חרותה על לבו וזהי מן המדות הטובות שעל האדם להדבק בהן ושאינם נקנות אלא ביגיעת.

ג) והי' מפרש ולא תתוורו אחורי לבבכם וגוי והייתם קודושים לא', שלכאורה אין זה אפשר להזהיר את האדם שסר אחורי מינות וע"ז, שיהי' קדוש? דיין אם לא יסור אחורי הבהיר. אלא ש"ם שהתקיבעה להתקדש בכל יכולתו היה לכל אחד ואחד. ואפילו מי שצרכיהם להזהירו על מינות, דורש ד' ממנו שיהי' קדוש.

א) אחד מגודלי האדמורים בפולין אמר על הח"ח הדברים הבאים:

חו"ל מתארים את גדלותו של הלל הזקן, שהיו לו שמנונים תלמידים, הקטן שביהם רבי יוחנן בן זכאי, הגadol עוביהם יונתן בן עוזיאל שעליו אמרו שככל עופף הפורה עליו נשרת. (ב"ב קל"ד) מזה אנו למדים על גדלותם של תלמידיו של הלל הזקן, ואם מדרגת תלמידיו הייתה כ"כ גבוהה, א"כ איך אפשר לעמוד על מדרגת רבם הלל הזקן? מה קרחה אם צפוד עברה עליו בשעת למודו? אמןם גדלותו של הלל הייתה בדרגה כ"כ גבוהה, שצפוד עברה עליו

בשלום בלי שיוננה לה כל רע...

ב"כ הוא הח"ח, כמה גדול וקדוש, שאש מחלוקת מצטננת בטרם תגיע אליו.

ח ו ק ת

זאת התורה אדם כי ימות באهل גו' (י"ט יד)

ובחו"ל ברכות ס"ג ב', אין דברי תורה מתקיימים אלא למי שטמיות עצמו עליהם. ובאמת תמה, הלא כבר נאמר, וחיה בהם ולא שיטות בהם?

ונבואר דברינו על פי משל, לסוחר גדול שהיה נהרים אליו קונים, לא רק מעירו אלא גם מהעיירות הסמוכות. ולרגלי מסחרו הי' טרוד כל היום והלילה, לא הי' לו זמן אפילו ללבת לבייחנ"ס להתפלל בצדור.

עברו שנים ושער לבן נראה בו בזקנו, כחוותו נתדרלו, והתחל להרניש, כי הוא כבר מתקרב אל "התכלית" וכי עליו יהיה לחתה מהר דין וחשבון מפעליו, החלטת להכין צידה לדרכו, ויעבור עליו מה. התחל ללבת לבית הכנסת להתפלל בצדור, ואחר התחלה ללימוד שתי שעות בבית המדרש, לא ישגיה על הסוחרים והקונים, כי הכל המת ולא יועילו. 1234567חנוך בשובו למסחרו מביהcn"ס, אחרי שעשה שם שלוש שעות, שאלתו אשתו בתמהון, על מה שאחר לבוא. הלא כל החנות מלאה סוחרים ואצים הם לדרך? ענה ואמר לה, כי הי' טרוד והי' מוכחה להתעכב.

ויהי ביום השני, וכבר עבר הבוקר ובעה עוד לא שב מביהcn"ס, הלכה בעצמה לראות מה קרה לו שם. ומה נבהלה לראותו יושב ולומד! התחלה לצעוק עליו בקול, מה זה אתה, כלום יצאת מדעך או משוגע הנך! החנות מלאה קונים, והוא יושב לו ולומד! לא איכפת לי ההפסד שאתה גורם לנו, אבל כלום אפשר לנגרש קונים מהחנות, בעת שמכל עבריים החנונים מתחרים אתנו?

מ ע ש י ל מ ל ד

ובקשר לזה היה הח"ח מספר מה שקרה בעיר קטנה איך שפ"א פרצה מחלוקת בין מושל הכהן לבין שכנו. זה האחרון איים עליו להביא דברתו רעה לפני השלטונות. על דבריהם לא חוקים שעשה בתור פקיד ממשלת. אשתו רצתה להשפיע על בעלה להמנע מלhalbין עליו ואמתלא בפיה, שהרי הוא הפיקד שיחיר את בניהם מעבודת האבא, ואם ימצאו בו עוול הרי יאסרו מיד ג"כ את בנינו. ענה לה בעלה מבולבל מכעס: הכל כדי כדי לאסור אותה, אותו ואת בנינו, ובלבך, להוריד את זה מנודולתו. כשהדבר מגיע למחולקת, כה מתעקשים אנשי המדין שאין שומעים באזוניהם מה שモצאים מפייהם.